

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku
Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion
Philostorgiu Kai Theodōru**

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

Henrici Valesii Annotationes In Librum Secundum Ecclesiasticae Historiae
Evagrii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

HENRICI VALESII
 ANNOTATIONES
 IN LIBRUM SECUNDUM
 ECCLESIASTICÆ HISTORIÆ
 EVAGRII.

In Caput I.

Pag. 283. Π Αριστοτα ἐστὶν ἰσθραῖται τῶ ῥήτορα. Scribendum est Priscus, ut legitur in codice Telleriano, & apud Nicephorum in lib. 15. Hic est Priscus, ex cujus Historiarum libris excerptas legationes habemus.

ἐν αὐτῷ ἀναγράφεται βουλόμενος. Rectè Musculus vertit, ut in eo milita nomen daret. Non quod ἀναγράφεται ad verbum, idem sit ac nomen dare: Nam ἀναγράφεται propriè significat petere atque ambire. Sic Dionysius Halicarnassicus in libro xi. sub finem, ἀναγράφεται πῶ ἀρχῶν dicit, quod est ambire magistratum. Appianus verò ἀναγράφεται εἰς πῶ ἀρχῶν solet dicere. Sic & vetus Auctor apud Suidam in voce ἀναγράφεται. Solebant autem Candidati cum magistratum peterent, nomen suum profiteri. Joannes Langus militare, Sacramentum dicere, interpretatur. Quod minus probò. Nam ἀναγράφεται est album militare, in quod nomina singulorum militum referebantur. Vegetius in lib. 2. cap. 5. matriculam vocat. Evagrius infra in hoc capite ἀναγράφεται usurpat hoc sensu: μαρτυρῶν ἢ ἐκ ἀρχῶν εἰς πῶ ἀναγράφεται ἰσθραῖται. Porro militum nomina prius matriculis inferebantur, quam Sacramentum dixissent, ut testatur Vegetius ibidem. Eadem voce utitur Candidus Isaurus in libr. 1. Historiarum, de Leone ita scribens, ὅς ἐν ἐκ δακίας ἢ τῆς ἐν Ἰλλυρίας στρατιωτικῆς ἀναγράφεται τάγματι.

Pag. 284. ὁ ἀρκεῖται ἰσθραῖται. Verba Procopii quæ hic designat Evagrius, exstant olim in lib. 1. Vandalicorum. Sed hodie desiderantur in edicione Augustana pag. 96. Illic enim lacuna est post verba illa ἀρχαὶ δὲ τῶν ἀρχῶν.

In Caput II.

Pag. 285. Χρυσαφίῳ ἡ Διοδοσίῳ ὑπασιῳ. Ita etiam Priscus Rhetor in excerptis legationum Chrysaphiū appellat. Auctor Chronici Alexandrini cum Spatharium vocat. Sic etiam dicitur in gestis de nomine Acacii, quæ edidit Jacobus Sirmundus.

A ἰσθραῖται πῶ ἀρκεῖται. Theophanes in Chronico scribit Theodosium juniorem, qui tum Chalcedone degebat, impulsu Chrysaφίου mandasse Flaviano recens ordinato Constantinopolis Episcopo, ut pro ordinatione sua Eulogias ad ipsum mitteret. Cumque Flavianus mundos panes misisset benedictionis nomine, Chrysaφίῳ respondisse, aureas Eulogias principem postulare. Tum vero rescriptisse Flavianum, pecunias si quas mitteret, se non habere, nisi sacra Ecclesiæ vasa pecunie loco offerret. Atque ea res, ut ait Theophanes, inter Chrysaφίῳ & Flavianum gravissimam simultatem excitavit.

Ζαχαρίας ἡ ἐμπροθύς ὁ ῥήτωρ. Zacharias Rhetor Historiam Ecclesiasticam scripsit ab exordio Marciani Imperatoris, ut ex hoc loco conjicere licet, usque ad Principatum Anastasii. Scriptis autem non sincere atque moderate, quemadmodum Historiam scribere decet, sed gratia atque odio corruptus, hoc est ἐμπροθύς, ut ait Evagrius. Idem de eo testatur in lib. 3. cap. 7. his verbis: ἡ τῶν ἀρκεῖται ἀρκεῖται ἀρκεῖται, παρῶν, ἐμπροθύς πῶ ἄλλο παραματῆρας οὐχ ἰσθραῖται. Sed & in cap. xviii. ejusdem libri, eundem Zachariam negligentæ arguit.

μετὰ πῶ ἀρκεῖται. In Manuscripto codice Florentino hic locus integrior legitur hoc modo: ἐν τῆς ὑπεροχῆς μετὰ πῶ ἀρκεῖται ἰσθραῖται.

In Caput III.

Κίονας μικρῶς ἀναγράφεται. Hunc locum cor. Pag. 157. rexi ex Manuscripto codice Florentino in hunc modum μικρῶς ἀναγράφεται. Nicephorus tamen vulgatam lectionem secutus est. In Telleriano codice scriptum inveni μικρὰ παραγράφεται.

ὡς τῶν ὑπεροχῶν. Mirum est Interpretes mendum hujus loci non animadvertisse; quis enim sensus est horum verborum? Sub his columnis tabulatum est sublime, &c. Quemadmodum vertit Christophorus. Omnino scribendum est ἐν τῶν ὑπεροχῶν, ut legitur apud Nicephorum in loco supra citato. Verba Nicephori sunt ἰσθραῖται ὑπεροχῶν &c. Quæ Langus ita vertit: Super quibus porticus sublimis eadem sub festudine constructa est. ἰσθραῖται ἐν τῶν ὑπεροχῶν. Langus & Christophorus

ἀπὸ ἀγίασται. Hæc sententia à Vicariis sedis Apostolicæ prolata, exstat in actione 3. Concilii Chalcedonenfis pag. 192.

τὰς ἀγίωτάτας ἐπλήρωσεν ὁκλῆσις. In actione tertia Concilii Chalcedonenfis hic locus ita legitur, αἱ ἀπὸ πῶ ἰεροῦ ἐπειράθησαν ἀγίωτάται ὁκλῆσις.

Pag. 292. αὐτὴ τῆς προτέρου αὐτῆ ἀποσίαι ἀρχῆς. In actis Chalcedonenfis Concilii legitur ἐκ τῆς προτέρου.

αὐθιγίαν ἀπὸ ἀρχαίων τῆς κρήσας. Hæc verba τῆς κρήσας defunt in codice Regio, Telleriano & Florentino, & ex Christophoroni libris adjecta sunt in editione Genevensi. Habentur quidem in actis Chalcedonenfis Concilii; mihi tamen non videntur admodum necessaria.

ἔφριζεται. In gestis Chalcedonenfis Concilii legitur ἔφριζεται. Rectè meo quidem iudicio; Futurum enim hoc loco ponitur pro imperativo. Nam cum Legati sedis Apostolicæ Synodum hic alloquantur, imperativo uti noluerunt; quippe quod arrogantis videtur. Futurum igitur posuerunt, ut mollius ac modestius. Vetus tamen Interpres Concilii Chalcedonenfis, non aliter quam nos interpretatus est hoc modo: Ἰgitur sancta hæc & magna Synodus, qua placent regulis super memorato Dioscoro decernat. Apud Nicephorum in libro 15. cap. 30. legitur ἔφριζεται.

ὁ κύριος ἡμῶν ἔσωθή. Hæc definitio fidei habetur in actione quinta Synodi Chalcedonenfis. Exstat etiam apud Nicephorum in lib. 15. cap. 6.

Pag. 293. οἱ τῆς ἀληθείας ἐχθροί. Postrema vox deest in actis Synodi Chalcedonenfis: Et totus hic locus ita legitur, ἐκ τῆς ἀληθείας ἀθετοῦν ἐπιχειροῦντες τὸ κήρυγμα, &c. Quæ quidem lectio longe melior mihi videtur.

ἀναιδῶν ἰεροδούτων. Scribendum est procul dubio ἰεροδούτων, ut legitur in Manuscripto codice Florentino & in actis Synodi Chalcedonenfis.

ἡμῶν τινὰ τῆ ἡμετέραν πίστην. Sic etiam legitur apud Nicephorum. Verum orationis series omnino postulat ut legamus ἀτι δὴ τῆ ἡμετέραν, &c. Quemadmodum scribitur in actis Synodi Chalcedonenfis.

Pag. 294. ἐνα ἔκ τὸν αὐτὸν ὁμολογῆμεν. In actis Synodi Chalcedonenfis, aliter scribitur hic locus, hoc scilicet modo: ἐνα ἔκ τὸν αὐτὸν ὁμολογῆμεν ἢ κρείον ἡμῶν ἰσοῦν χριστὸν, συμφώνως ἀπαντες ἐκδιδασκόμεν. Quæ quidem scriptura longe rectior mihi videtur.

In Caput V.

Pag. 295. τῶν θεβαίων ἐπαρχίαν. Hunc locum restitui ex codice Florentino, cui consentit etiam Nicephorus; in cap. 8. lib. 15. Pessimè Christophoronus emendaverat τῶν θεβαίων ἐπαρχίαν. Neque enim Thebais Provincia à Prefecto regebatur; sed à Præsidente, ut docet Notitia Imperii Romani. Deinde non Rectorem Provincia Thebaidis, sed seipsum

A Alexandriam tunc venisse scribit Priscus Rhetor. Certè Priscus in Provincia Thebaide, ex oppido Panopoli, diu versatus, ut testatur Suidas. Sed & in eadem Provincia diu versatus fuerat cum Maximo Duce, cujus erat Consiliarius & affessor, tunc cum ille adversus Nubas & Blemmyas bellum gereret, ut ipsemet docet in excerptis legationum. In Telleriano codice hunc locum ita scriptum inveni φθλώσι δ' ἀλεξανδρῶν τῆς θεβαίων ἐπαρχίας. Malim tamen scribere φθλώσι ἐκ τῶν ἀλεξανδρῶν ἐκ τῆς, &c.

ἀνα τὸ ἱερὸν τὸ πάλαι σαράπιδος. De Serapidis Templo quædam hoc loco addit Nicephorus, factis recondita & quæ alibi legisse me non memini. Itaque suspicor Nicephorum ex Prisci Rhetoris Historia, quæ tunc integra exstabat, ea descriptisse.

τῶν προτέρων πολλὰ δεινότερα. Scribendum est πολλὰ δεινότερα, ut legitur apud Nicephorum in cap. supra citato.

τῶν φλώρι. Hujus Flori Præfecti Augustalis simul ac Ducis Ægypti meminit Jordanes in libro de successione Regnorum, ubi de Marciano Imperatore ita scribit: Nobades Blemmyesque Æthiopia prolapso, per Florum Alexandrina urbis procuratorem sedavit, & pepulit à sedibus Romanorum. Successerat autem Theodoro Augustali, ut discimus ex Breviario Liberati Diaconi cap. 14. Sub quo Proterius ordinatus est Episcopus, & seditio illa quam hic describit Evagrius, facta est Alexandria anno Christi 452. ob quam seditionem cum annona publica, Alexandrinis erogari solita, balnea item ac spectacula, populo Alexandrinorum jussu Principis adempra fuissent, plebs in Circum conveniens, Florum Præfectum Augustalem, qui paulò ante Alexandriam venerat, rogavit, ut ea ipsis restituerentur. Id ergo contigit anno Christi 453.

τῶν σπιρισιου χορηγίαν. Alexandria perinde ac Romæ & Constantinopoli, diurni panes civibus erogabantur, ut discimus ex libro 14. codicis Theodosiani, titulo de frumento Alexandrino. Quisnam autem hujus rei auctor fuerit incertum est. Primus quidem Diocletianus Castrensensem panem Alexandrinis donavit, ut scribit Auctor Chronici Alexandrini Constantio Casare iv. & Maximiano Jovio Casare iv. Coss. τῆς πρῆτης ὁ καρίσιος ἀρτῶν ἐκ ἀλεξανδρείας ἐπὶ δικτατιανῶ ἰεροδούτων. Quæ iisdem verbis leguntur in Excerptis Chronologicis quæ ad calcem Eusebii Chronici edidit Scaliger: Constantio & Maximiano novorum Cesarum quarto. In eodem anno Castrius in Alexandria donatus est. Procopius in Anecdosis pag. 119. ait, hanc annonam pauperibus duntaxat urbis Alexandria à Diocletiano constitutam fuisse. Quam cum ci-ves illius urbis inter se postea partiti essent, eam deinde ad posteros suos transmittabant. Verba Procopii sunt hæc: δουκτασιανὸς ῥωμαίων γέγονος ἀντοκράτωρ σίτη μὲγα τι γένημα δίδουσι αὐτῶν τῶν ἀλεξανδρείων τοῖς δημοτοῖς ἀπὸ πάντων ἰσοῦν δυνεως. ταῦτα ὁ δῆμος πλειοῦς διαδικασάμενοι ἐσπίσαν αὐτοῖς, ἐκ δασούτος τὸς μὲγα σῆτρο παρῆπεμψαν. Quibus in verbis mendum est gravissimum, quod Nicolaus Alemannus, vir alioqui doctus.

doctissimus, non animadvertit. Nam pro verbis illis *ἡ δὲ τὰ δὴ μὲν*, scribendum est procul dubio, *ἡ δὲ τὰ δὴ μὲν*. Et paulo post scribendum est *ταῦτα ὁ δὴ μὲν τινὲς δὲ ἰδίᾳ διασαμῖνοι ἐσσιὼν ἀνοσίς*, &c. Quā quidem emendatione nihil certius. Porro longe ante Diocletianum, Omogerontes urbis Alexandrinæ annonam ex publico accipiebant, ut docet Dionysius Alexandrinus in epist. ad Hieracem Episcopum, quam refert Eusebius in lib. 7. historiae cap. 21. Itaque Diocletianus hanc frumenti Alexandrinæ præbitionem auxit potius quam instituit.

Page 296. *ἰσχυροὶ τῆ ἀντι*. Hunc locum non intellexerunt Interpretes, ut ex versione eorum apparet. Putarunt enim vocem *ἀντι*, ad Florum esse referendam, cum tamen ad Priscum Rhetorem referatur, ex cujus historia hæc cuncta descripsit Evagrius. Hic enim cum tunc Alexandria versaretur, id consilium suggestit Floro, ut ad circum pergeret, quo in loco collecta plebs Alexandrinorum, magnis clamoribus Florum eò advenire postebat.

ἀνὰ τὴν ἀγίαν ἀνάστασιν. Male Christophorus hunc locum interpretatus est hoc modo: *in sancto die festo Resurrectionis, Theodosium designant Episcopum*. Rectius Musculus: *Ordinaverunt in Ecclesia sancta Resurrectionis, Theodosium illum*, &c. De hac Ecclesia sanctæ Resurrectionis, multa olim observavi in Annotationibus Eusebianis. De Theodosio autem isto Hierosolymitanæ sedis inavore, consulendus est Baronius ad annum Christi 452.

ἡ δὲ ἀκρίβεια τῆς ἀντι. Scribendum procul dubio est *ἡ δὲ ἀκρίβεια*, ut legitur apud Nicephorum. Hæ litteræ Monachorum Palæstinæ ad Alcisonem referuntur ab Evagrion in cap. 31. libri 3. ad quem locum plura de Alcisonē dicturi sumus.

ὡς ἔχει τὸ δικαίον Θεοπέπην. Henricus Savilius in suo codice ad latus annotarat, *forte ἡ δὲ*. Ita certè legerunt Musculus & Christophorus. Nec aliter Evagrium scripsisse pro certo habeo. Sed Antiquarii in his duabus præpositionibus frequenter labi solent, ut sciunt ii qui Manuscriptos codices evoluerunt.

ἀπὸ ἀλέτο τῆ διοκλήου. Savilius ad oram sui codicis notavit, forte legendum esse *ἀπὸ ἀλέτο*, quod non displicet. Mallem tamen scribere *ἐπεβάλετο τῆ διοκλήου*. Quam scripturam in interpretatione mea sum secutus. Nec aliter videtur legisse Nicephorus, qui hunc Evagrii locum sic expressit, *ἔτι ἐπὶ τῆς ἀλεξάνδρου διοκλήου διοκλήου κατῆσιν*. At Musculus & Christophorus in hujus loci versione nihil viderunt.

ἡ δὲ ἀκρίβεια τῆ ἐκ παλαιστίνης πόλεως ἀδινύμηνον. Hunc locum correxi ex MS. codice Florentino, in quo ita legitur, *πολλὰ τῶν ἐκ παλαιστίνης πόλεως ἀφικνῶμεθα*. Sic convenerat in Synodo Chaleedonenſi inter Episcopos Antiochenum & Hierosolymitanum, ut tres Palæstinæ essent sub dispositione Episcopi Hierosolymitani.

A *ἰνὸς ζεφύρου* & *ἰναλλαγῶν*. Intelligit Evagrius præpositiones illas *ἐκ* & *ἐκ*, quæ una littera inter se distant. Et Catholici quidem Christum in duabus naturis confitebantur. Hæretici verò ex duabus naturis eum constare ajebant, sed quæ in unam coaluissent. Post unionem enim Verbi, unam duntaxat Christi naturam esse affirmabant.

τῆς θατέρου τῶν ἐκφρονήσεως. Assentior viris doctis qui *ἐκφρονήσεως* emendarunt, quemadmodum legitur apud Nicephorum. Atque ita legit Christophorus; qui tamen in hujus loci interpretatione mentem Evagrii minime est assecutus. Certè in codice Telleriano scriptum invenī *ἐκφρονήσεως*.

ὁμοιογῶν ἐκ θιόκτου. Delenda est vox *ὁμοιο-* Page 297. *γῶν*, utpote superflua. Certè apud Nicephorum non legitur, & Savilius in suo codice eam lineola subnotarat.

In Capite VII.

Ἀβίτῳ μῆνις ἰκτῶ. Post Valentiniani Placidi Page 299. interitum, & post cædem Maximi, Avitus primum Tolosæ, ac deinde Arelate Imperator levatus est Consulatu Valentiniani VIII. & Anthemii, anno Christi 455. die sexto Idus Julias, ut habet vetus Chronicum, quod primus edidit Cuspinianus in Fastis. Sequenti autem anno idem Avitus Consul fuit, ut legitur in Fastis, quos sub Idatii nomine publicavit Jacobus Sirmundus; eodemque anno depositus est Placentiæ, ut tradunt Marius & Cassiodorus in Fastis, & vetus ille Chronographus à Cuspiniano editus. Verum quo die & quo mense Avitus Imperium deposuerit, ab Antiquis proditum non invenio. Sigonius quidem in libro 14. de Occidentali Imperio, Avitum die decimo sexto Calendas Junias Imperium deposuisse scribit. Verum Sigonius nullum hujus rei laudat Auctorem. Vetus quidem ille Chronographus Cuspiniani ita scribit: *Joanne & Varane Coss. captus est Imp. Avitus Placentiæ à Magistro militum Ricimere. Et occisus est Messianus Patricius ejus, decima sexta Calendas Junias*. Ex hoc igitur loco conjectura adductus Sigonius, uno eodemque die Avitum purpuram deposuisse & Messianum necatum esse existimavit, licet vetus Chronographus id non dicat. Dies enim ille decimus sextus Calendas Junias ad cædem Messiani refertur, non ad Aviti depositionem. Certè si verum est quod hic scribit Evagrius, octo mensium spatio Avitum regnasse, ejus auctoratio in mensē Martium anni 456. cadat necesse est. Idatius in Chronico tres annos Imperii Avito tribuere videtur. Sic enim scribit: *Avitus tertio anno, posteaquam à Gallis & à Gothis factus fuerat Imperator, caret Imperio, Gothorum promisso destituit auxilio, caret & vita*. Verum in Manuscripto codice, quo usus est Jacobus Sirmundus, hic locus ita legitur: *Tertio anno Avitus septimo mense, posteaquam à Gallis & à Gothis factus fuerat Imperator, &c.* Jacobus Sirmundus cum hæc duo simul stare non posse

intel-

intelligeret, has duas voces *Septimo Mense*, in editione sua omisit, melius facturus si duas illas *tertio anno*, expunxisset. Neque enim Avitus tres annos imperavit, sed septem duntaxat aut octo mensibus, qui sub duobus Consulatus cucurrerunt. Unde à quibusdam Scriptoribus biennium regnasse dicitur. Certè Cedrenus in Chronico ita scribit.

Pag. 299. λιμὸν μεταλλάξαι. Musculus & Christophorus λιμὸν legerunt. Quam scripturam vevriorem puto. Neque enim probabile est, Avitum qui post depositum Imperium Episcopus Placentiæ factus est, ut scribit Victor Turonensis & Marius in Chronico, fame interiisse. Vulgatam tamen lectionem retinuit Nicephorus.

μαρκεῖν. Majorianus quatuor annos ac totidem menses Imperium Romanum administravit, ut docet vetus Chronographus editus à Cuspiniano, cui subscribit Idatius & Marcellinus in Chronico. Huic succedens Severus, pari fere annorum spatio imperavit, ut iidem Scriptores tradunt. Verum hæc post mortem Imperatoris Marciani contigerunt, Leone Aug. Orientis Imperium administrante.

In Caput VIII.

βασιλευσσι. Errat Evagrius. Mortuus est Marcianus Augustus Constantino & Rufo Cosl. anno Christi 457. Mense Februarii. Majorianus verò Ravennæ Imperator levatus est eodem anno, Calendis Aprilibus, id est, duobus fere mensibus post obitum Marciani. Cui deinde successit Severus anno Christi 461. Severino & Dagalaifo Cosl. quinque fere annis post obitum Imperatoris Marciani. Porro hic Severus alio nomine Serpentius dictus est, ut docet Theophanes in Chronico pag. 97. his verbis, & ἐπὶ τῷ Σεβηρίῳ. Sic enim legendum est, ut rectè coniecit vir doctissimus Franciscus Conbesilius. Certè in Chronico Alexandrino ita dicitur. Indictione enim decima quinta, Leo Augustus Consul iterum ponitur cum Serpentino. Constat autem hoc anno Consulem fuisse Severum Augustum cum Leone. Sic enim scribit Cassiodorus in Fastis, & vetus auctor à Cuspiniano editus.

ἑπτὰ μὲν μηνὸς ἔτασθαι. Marcianus imperavit annis sex ac totidem mensibus, ut scribit Marcellinus & Victor Turonensis in Chronico. Imperium inivit anno Christi 450. die octavo Calendas Septembris, feria 5, ut scribitur in Chronico Alexandrino. Obiit autem anno Christi 457. sub exitum mensis Januarii, ut scribit Theodorus Lectòr, cui consentit Auctor Chronici Alexandrini. Hic enim Leonem qui successit Marciano, levatum esse scribit mense Peritio, die septimo Idus Februarias. Ita Marcianus imperavit sex annos, menses quinque & dies aliquot.

μημεῖον ἢ ὅπως βασιλεύσει. Hunc locum inter-

A polavit Nicephorus hoc modo, & μημεῖον πᾶσι ἀνθρώποις τὰν βασιλείαν καταλείπει. Eundem sensum secutus est Christophorus, ut ex interpretatione ejus apparet. Sic enim vertit hunc locum: Exemplari verè Regio omnibus ad mendum relicto. Musculus vero sic interpretatus est: Et memoriam sui vere Imperialem apud eos mortales reliquisset. Verum id non dicit Evagrius, sed monumentum plane regium à Marciano relictum esse apud cunctos mortales. Id autem monumentum aliud esse non potest, quam aut vita ipsius religiose acta, aut certè Synodus Chalcedonenfis, quam ille ad tollendas Ecclesiæ dissensiones congregari jussit, & cui ipse, exemplo Constantini Maximi, interesse voluit. Cum igitur ejus potissimum opera ac studio collecta atque perfecta fuerit hæc synodus, jure merito opus ac monumentum Marciani Imp. vocari potest.

B ἀρανεῖ τε καὶ εὐγελεύσει. In MS. codice Florentino legitur & εὐγελεύσει. Leges tamen grammaticæ postulant ut scribamur εὐγελεύσει, quemadmodum Savilius ad oram sui codicis annotat, Suidas in Lexico εὐγελεύσει ἀνθρώπων, ἰσχυρῶν, ἐπιμύτων, ἐπιπύτων, παροισάτων. Subjicit deinde locum antiqui Scriptoris qui ea voce usus fuerat, τὸ ἵ ἀράνε καὶ εὐγελεύσει. ἔχλη παρῆς οὐκ ἀντι εὐγελεύσει, διομείσει καὶ πολὺ δασύειται, ἐγ. Nicephorus hanc vocem eleganter expoluit hoc modo, μείζω πλεῖθε καὶ ὄνει δὲ ποτε νεοτε.

ταῖς ὁρμασζαυεῖται. Desse videtur hic aliquid, quod fortasse suppleri potest unica præpositione adjecta in hunc modum κατὰ τὰς ὁρμας.

C τὸ σφοδρὸν κατορθῶντι. In optimo codice Florentino & in Telleriano hic locus ita scribitur, τὸ σφοδρὸν κατὰρῶντι. Nicephorus verò optime hunc locum expoluit hoc modo, & ἔπειτα ἔπειτα βολοῖται πᾶσι τὸ σφοδρὸν αὐτῶν πᾶσι καὶ βασιλεῖς εἰς ἄσθιν ἀβασταῶν τῶν δόμων. Id est: Ajunt quippe, cuius liberum ibi esse, quancunque temerè accepta causâ & occasione, populum celeriter ad seditionem inflammare. Christophorus autem legit κατορθῶντι. Sic enim verit: Ajunt plebejura quemque modo ipse voluerit principium dare, civitatem illam ad popularem ac civilem seditionem posse incendere. Verum hæc emendatio mihi quidem non probatur. Quid enim fiet his verbis, τὸ σφοδρὸν. Amplector itaque scripturam codicis Florentini & Telleriani τὸ σφοδρὸν κατὰρῶντι. Id est: Ajunt licere illis cuilibet, velle aliquid frastum congruentis, puta vos vitentis aut ollam aut quid simile, quod ipse basiles, populum ad seditionem concitare. Idem confirmat Pollio in Emiliano, ubi de Agyptiis generaliter ita loquitur: Et hoc familiaris est populo Agyptiorum, ut velut furiosi ac demones de levidu quibusque ad summa Republica pericula perducantur. Sape ille ob neglectas salutationes, locum in balneo non concessum, carnem & olera sequestrata, calcamenta servilia, & cetera talia, usque ad summa Republica periculum seditionis pervenerunt.

D καθὼς ἠρόδοτος ἐπὶ ἀγύσις. Locus Herodoti quem hic designat Evagrius, habetur in lib. 2. ejus historiæ pag. 157. καὶ ἡ μάταιός τε καὶ πᾶσι γνήμων. Id est, Ludicis ac jocis delectari solent.

τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, ἢ καὶ ἄλλο. Magna Ec-
clesia urbis Alexandriæ Casaria dicebatur, ut doc-
cet Epiphanius in hæresi Arianorum, & Liberatus
in Breviario cap. 18. Socrates verò in lib. 7. Historiæ
Ecclesiasticæ cap. 15. Eam Ecclesiam καὶ ἄλλοι
cognominatam esse dicit. Causam autem hujus
appellationis docet Athanasius in epist. ad Solita-
rios, eò quod scilicet Ecclesia illa constructa fuisset
in loco qui Casarium antea dicebatur, id est Casar-
um templum. Ibidem etiam Gymnasium fuerat
ac Palatium Imperatoris Adriani, ac postea Li-
cিনি nomine appellatum, ut testatur Epipha-
nius.

pag. 301. καὶ δὴ χειροτόλιον παρὰ τῶν δύο δεξιῶν. Hunc
locum emendavi ex codice Florentino in hunc mo-
dum, ὡς δὴ χειροτόλιον, &c. Id est; Perinde ac si or-
dinari possidet à duobus Episcopis. Certè in Cano-
ne quarto Concilii Nicæni discretè sancitum est, ut
Episcopus à tribus ut minimum provinciæ suæ
Episcopis ordinetur. Atque ita legit vetus Inter-
pres hujus epistolæ, qui extat in parte 3. Synodi
Chalcedonenfis. Sic enim vertit: *Tanquam ma-
nus impositionem suscepturus à duobus &c.*

ἢ τὸ τῶν οὐρανῶν πάσχα πανήγυρις. Liberatus in
Breviario cap. 15. Non die Festo Paschæ, sed ante
triduum, occisum esse Proterium scribit. Sic
enim ait: *Et ante triduum Paschæ, quo cæna
Domini celebratur, ab ipsis turbis concluditur in
Ecclesia S. Memoria Proterius, quo se timore con-
sulerat. Ibi que eadem die in baptisterio occiditur,
laniatur, ejicitur & funus ejus incenditur, spargun-
tur & cineres ejus in ventos.* Quæ omnia Libera-
tus penè ad verbum descripsit ex gestis de nomine
Acacii quæ Jacobo Sirmundo debemus.

διαπομένον τε καταμίει. Scribendum est procul
dubio διατεμένον τε καὶ μίει. Ut ipsa orationis se-
ries demonstrat. Pro μέλει in codice Florentino
legitur μέλει, levi discrimine. Emendationem
nostram confirmat Nicephorus in cap. 17. lib. 15.
qui ita discretè scriptum habet, ut conjecebam.
Porro hic libellus precum Episcoporum Ægyptia-
cæ Diocæsis ad Leonem Imperatorem, si quis eum
integrum legere desiderat, habetur Latine in par-
te 3. Synodi Chalcedonenfis cap. 11.

In Caput IX.

pag. 303. καὶ ἀξιωματικοὶ καὶ πολιτεύμενοι. Quinam sint
ἀξιωματικοὶ, & quinam dicantur πολιτεύμενοι, jam
pridem observavi in Annotationibus ad Ammia-
num Macellinum pag. 14. & pag. 225. Utrosque
similiter jungit Gregorius Nazianzenus in epist. 49.
ad Olympium ita scribens, πάντας πολίτας τε καὶ πο-
λιτικὰς καὶ ἀξιωματικὰς. Id est, universos cives &
Decuriones & Honoratos. Idem Gregorius in
epist. 22. ad Casarienses, eosdem simul jungit his
verbis, τοῖς ἐν τῷ ἀξιωματικῷ καὶ βουλευτικῷ ταγμα-
τι. Id est, his qui sunt ex Honoratorum aut ex
Decurionum ordine. Rectè ergo vetus Interpres
hujus epistolæ vertit: *Honorati & Curiales &
Nauclari.* Naucleri sunt Navicularii Nyliaci, qui
Annonam ex Ægypto, Constantinopolim con-

A vehebant. Eorum corpus instituisse videtur
Aurelianus, ut ipsemet indicat in epistola ad
Arabianum, quam citat Vopiscus. In veteri-
bus Glossis ναυκλήριον exponitur Naviculari-
us. Hæc verò, dominum navis ita dici scri-
bit.

τῶν ὑφ' ἡμῶν παρεχομένων. Assentior Hen-
rico Savilio, qui in margine sui codicis annota-
vit legendum sibi videri παρεχομένων, quemad-
modum legit etiam Christophorus. Atque
ita scriptum habet Nicephorus in cap. 18. li-
bri 15.

βαρδάριον καὶ ἰάκωβον. Nicephorus Callistus
Jacobum hunc Nisibenum nominat, additque
tam ejus, quam Varadati mentionem fieri à
Theodorito in Historia Philotheo. Theodori-
tus tamen in cap. 21. Philothei, Jacobum Nisibe-
num fuisse non dicit, nequaquam id omisurus,
si revera Nisibenus fuisset. Nam cum postero-
rem hunc Jacobum priori illi Jacobo Nisibeno
similem fuisse notet, non solum nomine, verum
etiam moribus ac dignitate; uterque enim Sacer-
dos fuit: Si Nisibenus etiam fuisset, nequa-
quam id omisisset eo loco Theodoritus. Sed ne-
que Theodorus Lector in lib. 1. Collectaneor-
um, Jacobum hunc posteriorem qui Leonis
Aug. circularibus litteris rescripsit, Nisibenum fa-
cit, nec Theophanes in Chronico pag. 96. Exstat
etiam epistola Theodoriti ad hunc Jacobum
scripta, in qua illum Presbyterum ac Monachum
appellat. Pro Baradato Theophanes Bardam di-
cit, corrupte ut opinor. In tertia parte Synodi

C Chalcedonenfis. pag. 375. inter Monachos quibus
Leo Imperator scripsit litteras, primus nomina-
tur Jacobus Monachus Nisibenus, deinde Symeo-
nes & Baradatus. Eorum meminit etiam Ephre-
mius Antiochenus Episcopus in epist. ad Mo-
nachos ἀποστολῆς, id est Severianos, & in oratio-
ne tertia quam scripsit ad Domnum & Joannem
Monachos, ut legitur apud Photium.

In Caput X.

καὶ ἀβίσσως. Assentior Christophorono & Sa-
vilio, qui pro καὶ, emendarunt ὡς. Sensus enim
profus ita postulat. Certè in his Evagrii Libris,
καὶ pro ὡς frequentissimè positum erat, quod nos,
D Manuscripti exemplaris auctoritatem secuti emen-
davimus. Hic verò cum MS. codex ab editis
exemplaribus nihil discreparet, religio nobis fuit
quidquam immutare.

σιληντιαίην. Hujus Silentiarii nomen in vulga-
tis editionibus & apud Nicephorum desideraba-
tur. Nos verò ex optimo codice Florentino illud
restituimus, in quo discretè scriptum habetur *σιλην-
τιαίη σιληντιαίη*. De Silentiariis non nihil obser-
vavi jampridem in Annotationibus ad Ammia-
num Marcellinum.

ἐν τοῖς καλεμένοις ἰεροκλήσι. Pessime hunc lo-
cum intellexit Christophorus, ut ex versio-
ne ejus apparet, sic enim vertit: *Istorum epi-
stolarum exemplaria existant in litteris Leonis
Imperatoris, generatim ad omnes scriptis &c.*
Ve-

Verum Liberatus Diaconus in Breviario cap. 15. A quemam sint Encyclicæ istæ optime declarat his verbis. Imperator scripsit singularum civitatum Episcopis de utroque negotio, consulens quid fieri oporteret &c. Qui referunt, Chalcedonensem Synodum usque ad sanguinem vindicandam; Timotheum verò non solum inter Episcopos non haberi, sed etiam Christiana appellatione privari. Et hæc epistolæ vel relationes Episcoporum omnium, in uno codicis corpore vocantur Encyclicæ. Cæterum hæc Encyclicæ penè omnes in Latinum sermonem conversæ, habentur in parte 3. Synodi Chalcedonensis pag. 372. editionis Colonienfis & sequentibus deinceps paginis, opus eximium Ecclesiasticæ antiquitatis, quod utinam Græcè quoque exstaret. Earum mentio fit apud Victorem B Turonensem in Chronico.

ἀμφιλόχι. Hujus Amphilochii Sidæ Episcopi mentio fit apud Photium in Bibliothecâ cap. 52. Ubi Attici & Sisinnii Episcoporum Constantinopolis, epistolæ ad eum scriptæ referuntur. Interfuit idem Amphilochius Synodo Ephesinæ & Synodo Chalcedonensi, ut ex actis synodicis apparet.

In Caput XI.

Pag. 305. Οἱ μὴ βασιλικῶν. Sic etiam scriptum habet Nicephorus. Verum in Breviario Liberati, cap. 16. id cognomentum Timothei longè aliter scribitur. C Sic enim ait Liberatus: *Et exilio relegatur Timotheus Aelurus Cherfonam arctia custodia, & sit pro Protetio Timotheus cognomento Salophaciolus sive Albus.* Verum in Liberato scribendum est *Albus*, quemadmodum docet Theophanes in Chronico iis verbis: *τιμῶν ὁ ἄλλος ἐπίκλην λεβῶς, ἢ ὁ σαλοφρακιάδ ἢ χειροτονίῳ.* Idem scribit Cedrenus. Quid ergo dicendum est? Utrum in Evagrio *λευκός* scribendum esse dicemus pro *βασιλικῶν*. An fortasse *Salofaciolus* regium significat. Certè *σαυολιῶν* Græcis est *falsicia*, quod pro diademate regio accipi potest. Verum nihil certi ex hoc cognomento elici potest, cum variè scribatur apud veteres scriptores.

In Caput XII.

τῷ κύκλῳ ἐστ. Pessimè hunc locum interpretatus est Musculus. Christophorus verò cum hæc verba non intelligeret, in versione sua prætermisit. Me quidem diu multumque torstis hic locus. Tandem tamen hunc ejus sensum esse deprehendi. Postquam Evagrius tempus quo terræ motus contigit Antiochiæ, principatu Leonis Augusti, certis notis designavit, anni scilicet, mensis, hebdomadis, ac diei, & indictionis; addit postremo τῷ κύκλῳ ἐστ. Id est, sine ulla Cyclorum ambage terræ motum illum contigisse, exactis trecentis quadraginta ac septem annis post terræ motum illum, qui temporibus Trajani acciderat.

Quippe hæc temporis nota nullum habet cyclum. Priores verò temporis notæ ab Evagrio assignatæ, cyclorum sunt seu periodorum. Num & indictio cyclus est quindécim annorum, & hebdomas ac mensis & annus circuli sunt ac periodi perpetuo recurrentes. Hæc igitur est mea de hujus loci expositione sententia. Si quis tamen certiora attulerit, eam mutare non detrectabo. Vide cap. 33. lib. 3. Potest etiam aliter accipi hic locus, mutato tantum accentu hoc modo, ἐστὶ τῷ κυκλῶν ἰσοζυμῶν. Ut sit sensus iste: *Sextus hic esse dicitur terræ motus, qui Antiochiam concessit.* Nec jam dubito quin hæc vera sit interpretatio hujus loci. Certè in Manuscripto codice Telleriano ἐστὶ discrete scribitur cum aspiratione, & accentu in primâ syllabâ.

μὲν ἢ πριακοσίων. Hunc locum restitui ex optimo codice Florentino, in quo discrete ita scribitur, ζ' ἢ μ'. Id est, *ἑπτὰ ἢ πριακοσίων*. Atque ita prorsus legitur apud Nicephorum in capite vicefimo libri 15.

ἐκείνῳ μὲν γὰρ ἐνταυτῶν ἢ παντηκοσίων. Baronius in Annalibus Ecclesiasticis ad annum Christi III, Evagrius falli dicit, qui terræ motum illum qui regnante Trajano factus est Antiochiæ, accidisse scribat anno juxta Antiochenos 159. Nam terræ motus ille contigit Messala, & Pedone Consulibus, ut ex Dione constat qui Pedonem Consulē in illo terræ motu periisse asserit. Porro Messalæ ac Pedonis Consulatus incidit in annum Christi 115, ut convenit inter omnes Chronologos. Erat tunc annus juxta Antiochenos centesimus sexagesimus tertius, non autem quinquagesimus nonus, ut ait Evagrius. Anni enim Antiochenorum, quadraginta & octo annis natalem Christi anteverunt. Porro de his annis Antiochenorum, ex antiquis quidem auctor Chronici Alexandrini optime locutus est in rebus gestis Julii Cæsaris; ex recentioribus verò, Dionysius Petavius in libris de Doctrina temporum, & in secunda parte rationarii cap. 14. Cui tamen in eo non assentior, quod dicit horum annorum initium ab Octobri mense deduci, quod apud Antiochenos popularæ anni fuit initium. Ego verò in Annotationibus Eusebianis abunde, ut opinor, demonstravi, Antiochenos à Dio seu Novembri mense annum inchoasse. Sed neque illud verum est, quod ibidem scribit Petavius, auctorem Chronici Alexandrini horum annorum initium à Majo mense deducere videri. Non enim id dicit Auctor Alexandrini Chronici; sed tantum ait, Senatusconsultum, quo civitas Antiochia libera ac sui juris pronuntiata est, mense Majo acceptum fuisse ab Antiochensibus, ac publici propositum.

τινάς τῶν ἀπ' αὐτῶν σοῶν. In optimo codice Florentino totus hic locus ita scribitur ἢ τῷ ὑποδορῶν ἢ τῶν ἀπ' αὐτῶν σοῶν, & τινὰς τῶν ἐπ' αὐτῶν σοῶν. Melius procul dubio. Portæ circi binis utrinque turribus munitæ erant. Erant & porticus quædam quæ ad turres illas ducebant, à portis circi, ut opinor. In codice Telleriano scriptum invenī τινὰς τῶν ἐπ' αὐτῶν σοῶν.

ἡ τῆς ἑσπέρου. Rectius in codice Florent. & Telleriano & apud Nicephorum scribitur ἑσπέρου. Hujus loci iterum mentio fit ab Evagrino nostro in cap. 8. lib. 6. Quid autem fuerit Ostracine, difficile est dicere. Evagrius quidem hoc loco ait γαιουλίαν ita appellatam fuisse, sitam in urbe veteri. Est autem γαιουλία ædium continuatio, quæ porticus publicas excipiebant. Quod confirmat etiam Libanius in Antiochico pag. 372. dicta porro est Ostracine eo quod figurinæ ibi essent.

τὸ καλέμινον νυμφαῖον. Sic Græci vocabant templum Nympharum, quod describit Libanius in Antiochico pag. 372. νυμφῶν ἱερὸν ἑρανόμηναι, &c.

τῶν ἡρατισμῶν τῶν πάθων τὰ τέλη. In hujus loci versione lapsi sunt ambo Interpretes. Nam Musculus quidem ita vertit: Dicit etiam mille auri Talenta civitati illi ab Imperatore de tributis esse remissa: Et ex tributis quoque constitutum esse, ut civibus illis qui ea calamitate affecti erant, ædes ipsorum simulque publica ædificia restituerentur. Christophorus vero sic interpretatur: Aut porro, tum civitati de tributis mille auri Talenta ab Imperatore esse condonata, tum civibus etiam vectigalia, qui ea clade affecti erant. Ubi vides, utrumque Interpretem hæc verba, τῶν ἡρατισμῶν, ad civis retulisse; quod ferri nullo modo potest. Neque enim dixisset Evagrius τοῖς πολιταῖς ἢ ἡρατισμῶν, sed potius τοῖς ἡρατισμῶν.

Rectius ergo Nicephorus ea verba de privatorum ædificiis intellexit, quorum vectigalia Imperator Antiochenis civibus remisit. Nec tamen ille Evagrii sensum penitus assecutus est. Sic enim hunc Evagrii locum expressit, ἡ γὰρ διὰ τὸν ὄπισθεν τῶν χίλια χρυσῶν τάλαντα βασιλεὺς φασὶν ἀρεῖναι τῇ πόλει τῶν ἐπιστῶν φόρων τὰ τέλη, τῶν ἡρατισμῶν χάριν κτισμάτων. Id est, ut Langus vertit: Terramotus istius gratia, & propter ædificia diruta, Imperatorem ferunt urbi ei mille auri Talenta tributis annui remisisse. Verum Evagrius, seu potius Joannes Rhetor plus dicit. Ait enim Imperatorem ex functione quidem tributaria mille auri talenta Antiochenis civibus remisisse: Singulis vero civibus indulgisse vectigalia ædium quæ terramotu subverse fuerant. Hæc autem vectigalia dupliciter intelligi possunt, aut de pensione annua quæ dominis ædium à conductoribus solvebatur. Aut de pecunia quæ fisco pendebatur, eò quòd ædes illæ in solo publico constructæ essent. Quemadmodum apud nos ab ædium possessoribus tam in urbe, quam in agris, census annuus dominis soli præstari solet. Atque hoc posteriore sensu, τὰ τέλη, hic accipi malim. Hæc enim vox frequentius sumitur pro Vectigalibus quæ publico penduntur. Quod si pro pretio ædium, quod à conductore præstari solet, hic sumeretur, nulla in eo fuisset Imperatoris liberalitas. Nihil enim de suo dedisset civibus, sed de alieno.

ἡ ἐπιπέδου ἑμονοίας. Ecclesia Homonœæ erat in regione nona urbis Constantinopolitanæ, ut docet vetus descriptio ejus urbis. Cur autem ita dicta sit hæc Ecclesia, nondum comperi.

τὸ ἐπίπεδον ἑμονοίας. Ecclesia Homonœæ erat in regione nona urbis Constantinopolitanæ, ut docet vetus descriptio ejus urbis. Cur autem ita dicta sit hæc Ecclesia, nondum comperi.

τὸ ἐπίπεδον ἑμονοίας. Ecclesia Homonœæ erat in regione nona urbis Constantinopolitanæ, ut docet vetus descriptio ejus urbis. Cur autem ita dicta sit hæc Ecclesia, nondum comperi.

ἡ ἐπιπέδου ἑμονοίας. Ecclesia Homonœæ erat in regione nona urbis Constantinopolitanæ, ut docet vetus descriptio ejus urbis. Cur autem ita dicta sit hæc Ecclesia, nondum comperi.

A scripsit Syro sermone multa, præcipueque adversus Nestorianos & Eutychianos. Rumam etiam Antiochia Elegiaco carmine planxit, quemadmodum Ephren Diaconus Nicomedia lapsus.

In Caput XIII.

Ἐπιπέδου ἡ. De anno, quo incendium istud contigit Constantinopoli, non convenit inter Auctores. Nam Theophanes quidem & Cedrenus anno quinto Leonis, Indictione 15. illud referunt, Leone Augusto iterum & Severo Coss. qui fuit annus Christi 462. Marcellinus autem Comes, & Auctor Alexandrini Chronici, incendium illud Constantinopolitanum conferunt Basilisco & Hermenefico Consulibus, hoc est anno Christi 465. Priorem sententiam sequutus videtur Evagrius noster. Verbum enim ἐπιπέδου, quò utitur hoc loco, indicat id quod dixi, conflagrationem scilicet illam urbis Constantinopolitanæ non longo tempore post terramotum Antiochenum contigisse. Cæterum de incendio illo, quo urbs Constantinopolis Leonis Aug. temporibus conflagravit, scribit etiam Candidus Isaurus in libro primo historiæ, multaque in eo ab Aspare Partitio utiliter ordinata esse refert.

ἡ ἐπιπέδου ἑμονοίας. Ecclesia Homonœæ erat in regione nona urbis Constantinopolitanæ, ut docet vetus descriptio ejus urbis. Cur autem ita dicta sit hæc Ecclesia, nondum comperi.

ἡ ἐπιπέδου ἑμονοίας. Ecclesia Homonœæ erat in regione nona urbis Constantinopolitanæ, ut docet vetus descriptio ejus urbis. Cur autem ita dicta sit hæc Ecclesia, nondum comperi.

In Caput XIV.

τὸ ἐπίπεδον ἑμονοίας. Ecclesia Homonœæ erat in regione nona urbis Constantinopolitanæ, ut docet vetus descriptio ejus urbis. Cur autem ita dicta sit hæc Ecclesia, nondum comperi.

τὸ ἐπίπεδον ἑμονοίας. Ecclesia Homonœæ erat in regione nona urbis Constantinopolitanæ, ut docet vetus descriptio ejus urbis. Cur autem ita dicta sit hæc Ecclesia, nondum comperi.

k in

In Caput XV.

Pag. 308. Λεκιμύσον. In optimo codice Florentino & apud Nicephorum scribitur ἀεκιμύσον. Porro Ariadne Zenoni nupsit anno Leonis Aug. tertio, ut scribit Theophanes in Chronico.

ἐν τινὲς ἀεκιμύσοις τοῖς ἰσαύροις. Flavius Zenonem intelligit, qui Consul fuit principatu Theodosii Augusti, anno Christi 448. & Magister militum per Orientem. De cujus singulari potentia vide quæ scripsi in Annotationibus ad Excerpta Legationum Prisci Rhetoris, pag. 207. editionis Regiæ.

In Caput XVI.

κατὰ γιζεῖχου βασιλέως. De ingenti exercitu quem Leo Imperator contra Vandalos in Africam misit, consulendi sunt Theophanes, Cedrenus, & Idatius in Chronico. De ejusdem belli apparatu scribit etiam Candidus Isaurus in libro primo historiae, cujus locum, quia nondum editus est, hic apponam: κατὰ δὲ τὸν ἰσχυρὸν οὖν ὅτι ὁ λίων ὁ μακίλλης, ὁ μὲν μαρκιανὸν βασιλεύσας, ὁ δὲ πάλιν ἐν στρατείῳ τῷ κατὰ βανδύλων ἀπειρα χημάτων διδάσκαλος. ἦσαν γὰρ οἱ τούτοις ἰφαιρέων ἀναχειρόντες, δὲ μὲν τῶν ὑπάρχων χρῆσι λίτρας τετρακισμύριας πρὸς ἑξακισμύριας. δὲ δὲ ἡ κέρυνη τῶν θυσωρῶν, ἑξακισμύριας πρὸς μυρίας, ἡ ἀργυρεῖα λίτρας ἑξακισμύριας χιλιάδας. αἵτε ἡ ἀνλωμένων ἀρχόντων ἐκ τῶν δημισίων, ἡ ἐκ τῆς βασιλείας ἀνδρῶν. Id est, Candidus Historicus ait: Leonem qui Macelles cognominatus est, qui post Marcianum imperavit, innumerabilem vim pecunie in expeditione adversus Vandalos consumpsisse. Nam ut testantur ii qui pecuniam illam administrarunt, per Praefectos quidem pratorio impensa sunt auri librarum quadraginta septem millia; per comitem verò largitionum impensa sunt auri librarum septendecim millia, & argenti librarum septingenta millia; cum sumptus abunde suppetere, partim ex bonis proscriptorum, partim ex erario Imperatoris Anthemii. Extat hic illustris locus apud Suidam in voce χειρῶν, sed corrupto Auctoris nomine. In eodem Suidæ loco scribendum est, τῶν ἀνλωμένων ἀρχόντων &c. Porro hæc expeditio Vandalica contigit anno Christi 468, ut rectè Baronius observat, quod confirmant Cedrenus, Idatius & Marcellinus. Biennio post, altera expeditio adversus Vandalos suscepta est à duce Heraclio, & Marfo, ut scribit Theophanes in Chronico, qui solus quod sciam, hujus expeditionis mentionem facit. Nam Procopius in Vandalicis secundam hanc expeditionem cum priore illa confudit. Porro hæc secunda expeditio exitum satis felicem sortita est. Gize-richus enim metu percussus, pacem cum Romanis Orientalibus facere compulsus est.

περιστὴν τῶν ῥήτορι. Hoc bellum Vandalicum fusc descripsit Priscus in ultimo libro historiarum, ut prater Evagrium docet Theophanes in Chroni-

A co pag. 100. Sed locus corruptus est quem Nicephoram, ὑστέρων δὲ δώροις ἰσχυρὸν γιζεῖχου ἡ ἀλεξάνδρου χημάτων δέλεος οἰς ἐπέδωκεν ἡ ἡγήθησαν, ἡ πρὸς οἰκὸς ἰσχυρὸν ὁ ἡδὲ. Scribendum est procul dubio ὡς ἡριστικός &c. Priscus enim historicus id bellum descripsit teste Evagrío. Fuit autem Priscus Thrax, ex Panio Thraciæ Oppido, cujus meminit Hierocles: Provincia Europæ sub Consularibus quatuordecim. Endoxia, Heraclia, Acaclia, Bisue, Panion, Orni, &c. Certe & Suidas Priscum historiarum scriptorem Panitem fuisse dicit.

ἵνα πάλιν ἀσπάρκου ἄνοιαν. Hunc locum non infeliciter mihi videor restituisse hoc modo, ἵνα πάλιν ἀσπάρκου ἵνοιαν κτήσεται, id est, ut Asparum benevolentiam sibi conciliaret. Emendationem nostram confirmat Cedrenus his verbis, anno duodecimo Leonis Aug. τῷ δ' ἀπὸ ἑταίρου ἀσπάρκου ἡς πατρὸς, καὶ ἀπὸ τῆς ἡλίου τῆς ἡλίου, ἡ ἐν ἀλεξάνδρῳ πέμπεται δὲ τὸ ἐλκεῖναι τὸν ἀσπάρκου ἐκ τῆς ἀρκαδίας πρὸς δὲ τῆς ἡλίου, ἡ ἵνοιαν ποιεῖται τῷ βασιλεῖ. Theophanes vero sic habet: τῷ δ' ἀπὸ ἑταίρου ἀσπάρκου ἡς ἀσπάρκου, ὃν καίσαρ ὁ βασιλεὺς λίων πεποιθεὶς δὲ τὸ ἐλκεῖναι τὸν ἀσπάρκου ἐκ τῆς ἀρκαδίας πρὸς δὲ τῆς ἡλίου τῷ βασιλεῖ, παραγίνετο ἐν ἀλεξάνδρῳ, &c. Supplendum est ex Cedreno verbum hoc modo, ἡ ἵνοιαν ποιεῖται τῷ βασιλεῖ. Id est, Hoc anno Patricius Asparis filius, quem Leo Augustus Casarem nuncupaverat, eo consilio ut Asparem ab Ariariorum scella revocaret, & Imperatori fidum officium ac benevoluntiam, &c.

ἡ πρὸς τῷ πέμψον ἡδὲ. Delenda est præpositio μὲν, quæ Interpretes in errore induxit. Neque enim anno quinto post depositionem Glycerii, Nepos factus est Imperator: sed eodem anno quo abdicatus fuerat Glycerius, ut legitur in veteribus Fastis quos edidit Cuspinianus, hoc est, anno Christi 474. Nepos deinde quinque annis Imperium obtinuit. Occisus est enim Basilio solo Consule, anno Christi 480, ut testatur Marcellinus in Chronico, & vetus Auctor Fastorum, quem primus edidit Cuspinianus. Ex quo discimus, Julium Nepotem imperatoris nomen usque ad exitum retinuisse.

ἡ πρὸς τῷ τε βασιλεῖ τὸν γλυκεῖον. Falsum est, Glycerium ex Imperatore Episcopum urbis Romæ factum esse. Sed neque verum est, cum Portuensem Episcopum factum esse, quod quidam scripserunt Marcellinum auctorem secuti. Marcellinus tamen id non dicit. Sic enim habet: Leone solo Cos. Glycerius Casar Roma Imperium tenens, à Nepote, Marcellini quondam Patricii sororis filio, Imperio expulsus, in portu urbis Romæ ex Casare Episcopus ordinatus est. Verum in Marcellino mutanda est distinctio in hunc modum: Imperio expulsus in portu urbis Romæ, ex Casare Episcopus ordinatus est. Emendationem nostram confirmat vetus ille Auctor Fastorum, quem superius laudavi. Domino Leone juniore August. Cos. deiectus de Imperio Glycerius in portu urbis Romæ. Certe Jordanes in libro de successione regnorum, Glycerium Salonæ Episcopum factum esse scribit. Verba Jordanis hæc sunt: Occisusque Romæ Anthemio nepotem filium Nepotiani, copulata nepte sua in matrimonio, apud Romanos

nam per Domitianum clientem suum Casarem ordi-
navit. Qui nepos regno potius legitime, Glycerium,
qui sibi Tyrannico more regnum imposuisset, ab im-
perio expellens, in Salona Dalmatia Episcopum se-
cit. Delenda igitur est hoc loco vox ῥωμαίων, vel
potius transponenda in hunc modum, τῆς ἀρχῆς ῥω-
μαίων κρατοῖ, ἐπισκοπὴν τῶν γλυκίσεων, &c.

ἢ πρὸς τὴν ἀριστοκρασίαν ἐγγίσις. Verior est com-
putatio Marcellini Comitis, qui de hoc Romulo ita
scribit in Chronico, Basilisco & Armato Consulibus.
Hesperium Romane gentis Imperium, quod
septingentesimo nono urbis condita anno primus Au-
gustorum Octavianus Augustus tenere cepit, cum
hoc Augustulo perit, anno decessorum regni Impe-
ratorum. DXXII. Eadem verba habet Jordanes in
libro de successione regnorum. Hæc autem sum-
ma annos efficit mille ducentos triginta & unum.
Corrigendus igitur est Cedrenus, qui à Romulo
urbis conditore ad hunc usque Romulum Au-
gustum annos tantum numerat mille & octo-
ginta.

ἢ ἐπιείκειται ὑπάρχματα. Scribendum est pro-
cul dubio ἐπιείκειται, ut habet Nicephorus in li-
bro 15, cap. 11. In codice Telleriano scriptum inve-
ni μεταχειρίζεται, quod magis placet.

In Capite XVIII.

Ante hoc caput in optimo codice Florentino
hæc scripta sunt τὸ β λ ζ η. Deinde à capite
hæc habentur, εἰσὶν ἄς ἐς ἑπτομῆ σα ἐ τή συνδω τή
ἢο χαλκιδόνι συλλεγεῖσθαι κωνσταντίνου ἐν τῆ τοις.

ἢ τὴ ἡμῶν. In optimo codice Florentino hic
locus ita legitur, ἐφ' ᾧ τὴ ἡμῶν ἐ τή συνδω τή
ἢο χαλκιδόνι συλλεγεῖσθαι κωνσταντίνου ἐν τῆ τοις.
Quemadmodum etiam legitur
in actis Chalcedonenſis Concilii. Christophorfo-
nus quidem ac Savilius ad oram ſui cōdicis emen-
davit, ἐφ' ᾧ τὴ ἡμῶν ἐ τή &c. Malim tamen scri-
bere ἐφ' ᾧ ἡμῶν τὴ ἐ τή πρ.

ἢ ἐπιείκειται ἐκείνου. Procul dubio scribendum est,
ἐκείνου, ſupple τὸ θεῶν χάρισμα. Quam emenda-
tionem confirmant acta Chalcedonenſis Concilii
pag. 52. & 53. editionis Binii ubi ita legitur: Glo-
riofiffimi Iudices & ampliffimus Senatus dixerunt:
Dicat beatiffimus Epifcopus Juvenalis, cur interlo-
quente Reverendiſſimo Epifcopo Dioſcoro ob reci-
tandam epiftoſam ſanctiffimi Rom. Archiep. lectio
ejuſ non eſt facta. Juvenalis Rever. Epifc. He-
rofol. dixit: Statim reſpondit Preſbyter & Primice-
rius Notariorum Ioannes, habere ſe præ manibus ſa-
cras litteras Religioſiſſimarum & piſſiſſimarum Imp.
& reſpondi, imperiales litteras reſlegi. Porro verba
ipſa quibus uſus fuerat Juvenalis in ſecunda illa
Synodo Epheliſina, habentur in ſuperiore pag. 52.
ubi acta ſecundæ Synodi Epheliſinæ referuntur. Sed
& Nicephorus emendationem noſtram confirmat
in cap. ultimo lib. 15. ubi compendium actorum
Chalcedonenſis Concilii refert, magna parte
transcriptum ex Evagrio. Hæc ideo ſuſius anno-
tavi, quia Chriſtophorſonus in huius loci interpre-
tatione longè à vero aberravit. Notabis autem
obiter fraudem quæ facta eſt in ſecundo illo Ephe-
ſino Concilio. Nam cum Hilarius Diaconus, Le-

A gatus ſedis Apoſtolicæ, renuntiaſſet Epifcopis qui
aderant, habere ſe epiftoſam Leonis Papæ, & poſtu-
laſſet, ut legeretur in Concilio: Ioannes Preſbyter
& Primicerius Notariorum, ſurgens dixit habere
ſe præ manibus alias litteras ab Imperatore ſcriptas
ad Dioſcorum. Tum Juvenalis præcepit ut litte-
ræ illæ Imp. legerentur, nulla epiftoſa Leonis
mentionem facta. Vides igitur lectionem epiftoſæ
Leonis de industria impeditam eſſe, per fraudem
Dioſcori, qui pro epiftoſa Leonis epiftoſam
Imp. Theodoſii recitari fecit in ſynodo. Porro
emendationem noſtram confirmat codex Telle-
rianus, in quo ita ſcriptum inveni, ut conje-
ceram.

ἢ περὶ τὴν χροίον. Locus iſto quem indicat Eva-
grius, exſtat in actione prima Synodi Chalcedonen-
ſis pag. 58.

ἢ ἢν ἄπρ. Melius in actis Chalcedonenſis Concilii
pag. 58. ἢ πρὶ, in Imperativo.

ἢ ἐρωτηθέντων. In actis Chalcedonenſis Con-
cilii ſolus Baſilius à Iudicibus & Senatoribus in-
terrogatus fuiſſe dicitur; & quidam interrogatio-
ni illorum reſponderit, ibidem ſubjicitur. Vul-
gatam tamen ſcripturam confirmat Nicephorus
quam ſi retinere voluerimus, dicendum erit Baſi-
lium & eos quicum illo erant, interrogatos eſſe à
Iudicibus.

ἢ τὸ αὐθεντίας μὴ ἔχει. In huius loci Interpre-
tatione lapſi ſunt ambo Interpretes. Sic enim ver-
tit Muſculus. Thalaffius vero dixit, non habere
auctoritatem ea qua à principibus in huiusmodi
cauſis iudicantur. Eundem quoque ſentum ſecu-
tus eſt Chriſtophorſonus. Sed & Langus Inter-
pres Nicephori in eundem errorem incidit. At-
que ex actis Chalcedonenſis Concilii facile eſt hanc
Interpretationem confutare. Thalaffius enim in-
terrogatus à Iudicibus, hoc tantum reſpondit, ἐγὼ
οὐκ ἔμην αὐθεντίας. Id eſt: Omnis auctoritas ac po-
teſtas penes me non erat. Etſi enim Juvenalis ac
Thalaffius unà cum Dioſcoro Epheliſinæ ſecundæ
Synodo præſidere juſſerant ab Imperatore Theo-
doſio, revera tamen omnis poteſtas penes Dioſco-
rum erat. Porro iudices reſponſionem Dioſcori
& Juvenalis ac Thalaffii condemnarunt his ver-
bis: In cauſa fidei, hæc deſenſio non admit-
tenda eſt.

ἢ τὸν διοſκορον πρὸς μίμψαν. Aſſentior Chriſto-
phorſono & Savilio, qui pro πρὸς μίμψαν emen-
darunt μίμψαν. Quod quidem mendum in
Manuſcriptis codicibus ſæpius admiſſum de-
prehendi.

ἢ ἢν ἐπιεικότες εἶπεν. Hic locus corrigend-
us eſt ex actione prima Synodi Chalced. pa-
gin. 142. ubi poſt pronuntiatam à Dioſcoro ad-
verſus Flavianum & Eufebium damnationis ſen-
tentiam, cum Flavianus dixiſſet ἢν ἐπιεικότες εἶπεν. Id
eſt, reſcuſo te: Hilarius Diaconus Eccleſiæ Ro-
manæ dixit, contradicitur. Quæ verba de-
ſcripta ſunt ex actis ſecundæ Synodi Ephe-
ſinæ.

ἢ διοſκορον ὁ ῥητορὸς καθεύδει. Sic etiam ſcribitur
apud Nicephorum. Verum in actis Concilii Chal-
ced. longe aliter ſcribitur, hoc ſcilicet modo: τὰ ἄν
τῆ ἄρα καθεύδει. τὰ ἄν τῆ ἄρα καταριτῆ. Id eſt,
hac hora Dioſcorus depoſuit. Hac hora de-
pona-

Pag. 317.

Pag. 315.

ponatur. Quam scriptoram equidem magis probo. Verum ut ex actis Chalced. Concilii corrigendus est hic Evagrii locus, sic vicissim acta Chalcedonenſis Concilii emendanda ſunt ex Evagrii noſtro. Nam pro his verbis quæ ſequuntur, *ἀντι κένει σὺ αὐτὸν ἐκδικῆσον*, ſcribendum eſt, *φλαβιανὸς ἀπὸ δις ἐὸν καὶ θρησίου. ἢ ἢ κένει σὺ αὐτὸν ἐκδικῆσον. ἢ ἢ ἢ ἢ βλαβιανὸς σὺ αὐτὸν ἐκδικῆσον*, ut habet Evagrius ac Nicephorus atque ita legiſſe videtur vetus Interpres Concilii Chalcedonenſis, ſic enim vertit: *Sancite Domine tu illum vindica, Domine, Domine tu illum vindica. Catholice Imperator, tu illum vindica.* Ex qua verſione colligimus, neceſſario præcedere debere verba quæ diximus, *φλαβιανὸς ἀπὸ δις ἐὸν καὶ θρησίου*. Alioqui quo referrentur hæc verba: *Tu illum vindica.*

παθεῖν ἕνα πολλα τὰ ἔτη. Quæret hic aliquis, quisnam hoc loco intelligatur Patriarcha. Ego Anatholium Conſtantinopolitanum Epiſcopum intelligi aſſumo. Porro duo hic notanda ſunt. Primò quod Orientales Epiſcopi multos annos præcantur, non ſuo Patriarchæ ſed alteri. Deinde quod Epiſcopum Conſtantinopolitanum ſimpliciter & abſolute vocant Patriarcham, ob ſedis ſcilicet prærogativam hunc illi honorem deferentes. Etenim in Synodo Conſtantinopolitana ſecundus locus ſedi Conſtantinopolitanae aſſignatus fuerat.

ἐπισκοπον ἀρμυρίας. Scribendum eſt *ἀγκύρας* ex actis Chalced. Concilii pag. 152. ubi hæc Judicium interlocutio refertur.

ἐπιθεῖν. Rectius in actione prima Chalcedonenſis Concilii pag. 152. ſcribitur *ἐπιθεῖν*. Refertur enim ad id quod præceſſit, *τὸ ἀπὸ ἑπιτιμίας* atque ita etiam legitur ſupra in cap. 4. huius libri, ubi hæc Judicium interlocutio integra refertur. In 4. autem actione Synodi Chalcedonenſis pag. 217. *ἐπιθεῖν* quidem legitur; ſed verbum additum eſt in ſuperioribus hoc modo, *τὸ ἀπὸ ἑπιτιμίας*. Quod ſi verbum *ἐπιθεῖν* retineamus, tum ſuperflua erunt duæ voces quæ ſequuntur, *ἀλλοτρίως γενομένοι.* Certè hæc duæ poſtremæ voces defunt in noſtris codicibus. Flor. & Teller. nec habentur apud Nicephorum.

Pag. 314. *τὸν ἐν καὶ ἑπιτιμίας ἔτι.* In optimo codice Florentino defunt hæc verba *ἐν καὶ ἑπιτιμίας* quæ quidem nec in actis Chalcedonenſis Concilii habentur, ut videre eſt pag. 152. editionis Binii.

συμβάντων μόνων. In actione tertia Chalced. Concilii ſoli convenerunt Epiſcopi, nec ulli ex ſecularibus Judicibus ac Senatoribus Concilio interfuerunt. Nam in ea ſeſſione agendum erat de fide; quam ut exponerent, invitati prius fuerant Epiſcopi à glorioſiſſimis Judicibus. Epiſcopi verò diu quidem id præſtare recuſaverant, cum dicerent ſufficere formulam fidei Nicenæ, quæ in Conſtantinopolitana & in prima Ephelina Synodo fuerat confirmata. Tandem tamen poſtulationi Judicium ceſſerant, ſeque id facturos promiſerant. Porro ubi de fide agitur, nullæ ſunt partes Judicium ſecularium. In tertia igitur actione in qua agendum erat de fide, nulli adfuerunt Ju-

A dices ſeculares. Caterum notandum eſt, Evagrium hoc loco prætermiſiſſe geſta actionis ſecundæ. Tertia igitur actionem pro ſecunda epiſtola videtur Evagrius. Idque confirmant acta ipſius Synodi p. 177. ubi ſecunda congregatio ſive actio videtur quæ nunc eſt tertia.

βουδὸς τῶ μαγίστρου. Langus & Chriſtophorſo. Pag. 77. nus Boetium interpretati ſunt, quaſi id nomen proprium eſſet. Atqui *βουδὸς* nomen eſt Officii. Sic enim dicebatur princeps Officii Magiſtri officiorum, qui erat ex Schola agenrum in rebus, ut docet Notitia Imperii Romani. Porro adiutor iſte Magiſtri officiorum, Eleuſinus proprio nomine dicebatur, ut ſcribitur in actione tertia Concilii Chalced.

ἐν σημείοις. In actis Concilii Chalcedonenſis B pro his verbis ſcriptum eſt *ἐν ἐκλόγῃ*, quod vetus Interpres ita vertit: *Et certa locuti ſunt quæ in excerptis habeo.* Certè Himerius erat Notarius & Lector, miſſus à Concilio unà cum Epiſcopis ad Dioſcorum, ut notis exciperet ea quæ ab utraque parte dicerentur, id enim erat officium Notariorum. Solebant autem Epiſcopi quoties ad Synodum proficiſcerentur, Notarium ſuum ſecum deducere qui geſta ſynodalia notis exciperet: Quo ſcilicet finita Synodo codicem actorum ſinguli referrent in patriam. Caterum quod vetus ille Interpres *σημεία* vertit excerpta, equidem valde probo. Unde & *σημειώσεις* Origenis, Latine excerpta dici debere exiſtimo. Scio quidem Origenis *σημειώσεις* à Ruſino & Hieronymo excerpta vulgo appellari, ſed vitioſe ita ſcribi exiſtimo, cum excerpta potius debeant nominari.

ἢ ἢ ἢ ἀρμυρίας. Aſſentior viris doctis, qui Pag. 16. *βιαιας* emendarunt ex conjectura, ut opinor. Nam libri noſtri nihil mutant. Codex tamen Tellerianus, quem dum editio noſtra ſub prælo eſſet, opportune nactus ſum, diſerte ſcriptum habet *βιαιας ἀρμυρίας*.

ἐπιτιμίας. Nicephorus hic aliquot verba in Pag. 37. ſeruit hoc modo: *ἢ τὸν ἐπιτιμίας ἀπὸ τῶν τῶν &c.*

ἐπισκοπῶν ἑπι τῆς. Ita legitur etiam apud Nicephorum. Verum in actis Chalced. Concilii & in cap. 4. lib. 2. ubi hæc damnationis ſententia refertur, rectius ſcriptum eſt *ἐπισκοπῶν &c.* Ego verò tranſpoſitis præpoſitionibus mallem ſcribere *ἐπισκοπῶν ἑπι τῆς &c.* Quæ ſcriptura longe eſt elegantior.

παντὸς ἐκκλησιαστικῶ θιαμῶ. Hoc vocabulum Pag. 18. variè exponunt Interpretes. Nam Langus conſuetudinem vertit. Muſculus verò & Chriſtophorſonus ita interpretati ſunt: *Et ab omni Eccleſiaſtico jure eſſe abalienatum.* Vetus autem Interpres Chalcedonenſis Concilii pag. 214. functionem vertit, rectius meo quidem iudicio. In libello autem depoſitionis ejuſdem Dioſcori, quem Chalced. Synodus iuſdem fere verbis miſit ad Clericos Alexandrinæ Eccleſiæ qui tum erant Chalcedone, pro *θιαμῶ* ſcriptum eſt *βαθμῶ* hoc modo: *καὶ διαρείδω τῆς ἐπιτοπῆς ἢ παντὸς ἐκκλησιαστικῶ βαθμῶ γένεθαι ἀλλότριον.* In ſententia verò damnationis quam Legati ſedis Apoſtolicæ contra eundem Dioſc. pronuntiarunt, pro eodem ponitur *ἐπίρρητα.* Sic enim

enim ibi legitur: ἐβύμασεν ἀπὸν τὸ ἑπισκοπικὸν ἀξίωμα... Idcirco autem hæc verba adjecta sunt à Synodo, ut significarent Dioscorum ad laicam communionem redactum esse. Non enim solum Episcopali dignitate exutus esse dicitur, verum etiam ab omni Ecclesiastico officio submotus; ne quis forte existimaret cum ab actu Episcopali remotum in Presbyterii gradum detrusum esse. Id enim facere, sacrilegium est, ut dicitur in act. 4. Synodi Chalcedonenfis pag. 247.

ἐπισκόπου τῆς ἀλεξανδρίας. Scribendum videtur κληρικός. Libellus enim depositionis Dioscorigi missus est ad Clericos Alexandrinæ Ecclesiæ qui tunc erant Chalcedone, ut videre est in actis Chalced. Concilii pag. 214. Ordo quidem legitimus postulabat, ut Dioscorigi depositio Episcopis quoque Ægypti à Synodo indicaretur. Verum id postea præstituri erant Episcopi Chalced. Concilii in sua Synodica. Tunc vero satis habuerunt, depositionem Dioscorigi Alexandrinis clericis qui tum erant Chalcedone, significare, Eleemosyno scilicet Presbytero & œconomo, & Euthalio Archidiacono, ac reliquis clericis. Certè hic de Episcopis Ægypti sermonem non esse, satis declarant Evagrii verba. Episcopus enim Alexandrinæ Ecclesiæ eos appellat; quæ appellatio non convenit Episcopis Ægypti.

ἐπισκοπικόν. In Nicephoro scriptum est ἐπισκοπικόν. In actis tamen Chalcedonenfis Concilii scribitur ἐπισκοπικόν. In Telleriano codice scriptum inveni ἐπισκοπικόν.

ἐβύμασεν. Procul dubio delenda est particula ἐβύμασεν, quippe quæ hoc loco prorsus superflua est. Porro locus quem designat Evagrius extat in actione secunda Concilii Chalcedonenfis pag. 159. editionis Binii. Cæterum notandum est id quod jam monui, exemplaria Synodi Chalcedonenfis quibus usus est Evagrius, diversa fuisse ab iis quæ nunc habemus. Nam quæ nobis est actio tertia, secunda est Evagrii, ut jam vidimus. Quæ vero in nostris exemplaribus inscribitur secunda actio, tertia est Evagrii, ut ex hoc loco & sequentibus manifestum fiet.

Pag. 319. φλωρίντι ἐπισκοπικόν. Locus quem hic designat Evagrius, legitur in actione secunda Chalcedonenfis Concilii pag. 159. Verba item Cecropii Episcopi Sebastopoleos habentur in eadem pagina.

μὴ ἕσ ἀέτι. Extat etiam hic locus in actione secunda Chalced. Concilii pag. 160.

Pag. 320. αὐτὸς ἐστὶν ἡ φύσις τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ υἱοῦ. Divina enim & humana natura simul junctæ, unum Christum ac Dominum nobis constituerunt. Atque ita verum est quod ait Cyrillus, duas naturas inter se diversas, in veram unitatem coivisse; quod tamen non intellexit Christophorus, non quod ex duabus naturis una facta sit, quemadmodum Eutyches asseruit: Sed quod ex duabus naturis unus extiterit Christus. Atque ita Cyrillus sententiam suam paulo post exponit cum ait: ὁ θεὸς τῆς ἀφράστου καὶ ἀπερίγραπτου καὶ ἀκινήτου ὑποστάσεως. Ex his apparet hallucina-

Atum esse Joannem Langum, doctum alioqui Nicephori Interpretem, qui ἰσοτητα unionem vertit.

αὐτὸς ἐστὶν ἡ φύσις τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ υἱοῦ. In actione secunda Chalcedonenfis Concilii pag. 161. pro αὐτὸς, scribitur ἰσοτητα.

ὁ θεὸς ἐστὶν ἡ φύσις τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ υἱοῦ. In actione secunda Chalcedonenfis Concilii p. 169. scribitur πρὸς τὸν θεόν: quod magis probo, licet Nicephorus vulgatam scripturam confirmet.

ὁ θεὸς πάντος ἐβύμασεν θάνατον. Assentior viris doctis qui ὑπὲρ πάντος emendarunt, quemadmodum scribitur etiam apud Nicephorum, & in actione secunda Concilii Chalcedonenfis pag. 170.

ἐβύμασεν ἐν ἐκείνῳ. In actione secunda Chalcedonenfis Concilii hic Cyrilli locus aliter scribitur, hoc scilicet modo, μεμάνηκε γὰρ ὁ πῦρ ἐν τοῖς ἁγίοις καὶ ἐν τοῖς ἀσθενέσι, καὶ ἐν τοῖς ἀσθενέσι καὶ ἐν τοῖς ἀσθενέσι καὶ ἐν τοῖς ἀσθενέσι.

ὁ θεὸς πάντος ἐβύμασεν θάνατον. Ambiguitas est in his verbis. Tam enim referri possunt ad duodecim Cyrilli capitula, de quibus proximè locutus est, quàm ad postulata Attici Nicopolitani Episcopi, quibus reliqui omnes Episcopi assenti sunt, ut discimus in actione secunda Concilii Chalcedonenfis sub finem. Joannes quidem Langus priorem sensum secutus est. Posterior tamen explicatio mihi magis placet.

ὁ θεὸς πάντος ἐβύμασεν θάνατον. Assentior viris doctis qui ante nos emendarunt ὁ θεὸς πάντος ἐβύμασεν θάνατον. Apud Nicephorum deest præpositio, quæ tamen mihi videtur prorsus necessaria.

ὁ θεὸς πάντος ἐβύμασεν θάνατον. In optimo codice Florentino scriptum est ὁ θεὸς πάντων πατέρων, quemadmodum etiam legitur in actione secunda Concilii Chalcedonenfis. Quinam porro sint hi Patres pro quibus postulant Episcopi, ut Synodo restituantur, haud difficile est divinare. Sunt enim illi, Juvenalis Episcopus Hierosolymorum, Thalasius Cæsareæ Cappadociæ, Eusebius, Eustathius, ac Basilus, qui in actione prima per interlocutionem Judicum ac Senatorum depositi fuerant unà cum Dioscorigi. Ob hanc igitur depositionem quam Episcopi suffragiis suis comprobaverant, quinque isti Episcopi, nec secunda nec tertia actione interfuerunt, ut patet ex indice Episcoporum qui in illis actionibus præmittitur. Sed & in actione tertia, cum Legati Sædis Apostolicæ sententiam depositionis contra Dioscorum pronuntiasent, cæteri quidem Episcopi subscriptionibus suis eam confirmarunt: Exceptis tamen his quinque, ut rectè observavit Evagrius supra. In vulgatis quidem exemplaribus Synodi Chalcedonenfis pagin. 212. etiam horum quinque Episcoporum nomina leguntur adscripta: Verum extra ordinem & post reliquos omnes Episcopos. Ex quo apparet, illos non tum cum prolata est sententia subscripsisse, sed diu postea, cum restituti fuissent & pristinam dignitatem recuperassent. Cæteram ex supradictis manifestè colligitur, verissimum esse id quod jam sæpius monui, secundam actionem Concilii Chalcedonenfis ab Evagrii sumi pro tertia, & tertiam pro secunda.

cunda. Utri verò codices fide digniores sint, ii A ne quibus usus est Evagrius, an ii quos nunc editos habemus, haud facile est pronuntiare. Mihi quidem certiores videntur codices quibus usus est Evagrius. Primum ob antiquitatem. Vetustiores enim procul dubio fuerunt iis quibus nunc utimur. Deinde propter legitimum ordinem rerum gestarum. Nam post accuratam examinationem cause Dioscorig, & post interlocutionem iudicum, qui illum in sacros Canones commisisse & deponendum esse pronuntiaverant, quæ gesta sunt in actione prima; restabat ut Dioscorus Canonico iudicio ab Episcopis damnaretur. Proinde actio in qua Dioscorus ab Episcopis Synodali sententia depositus est, primam actionem proximè sequi debet. Rectè igitur Evagrius ac Nicephorus eam secundo loco posuerunt. Tertia ratio petitur ex ipsa actione tertia pagin. 177. ubi Dioscorus Legatis à sacrosancta Synodo ad ipsum missis ita respondisse dicitur: *Quoniam ante hac in congregatione sedentes magnificientissimi iudices certa desinuerunt post multam immiscuisque interlocutionem, nunc vero in predictorum infirmationem secunda me evocat congregatio.* Obstat tamen id quod legitur in fine actionis secundæ, Episcopos scilicet Illyrici ita acclamasse; Dioscorum Synodo, Dioscorum Ecclesiis. Quod procul dubio nunquam ausi essent proferre post depositionem Dioscorig cui ipsi subscripserant. Secunda igitur actio in qua ita acclamatum est, præcedere omnino debet actionem tertiam; in qua Dioscorus canonicè depositus est. Atque id verius puto.

τις διομένος τύπος. Scribendum est procul dubio *τις διομένος*, ut habet actio quarta Chalcedonenſis Concilii pag. 216. apud Nicephor. legitur *γεομένος* quod idem est.

Pag. 324. *καθουπισθηματο.* Christophorionus in plurali numero legit *καθουπισθηματο*, quomodo etiam scriptum habet Nicephorus. Idque confirmant acta Synodi Chalcedonenſis pag. 218. & sequentibus.

αει αυτων τ παντων. Rectius in Manuscriptis codicibus Florentino & Telleriano legitur *των πιντε*. Quomodo etiam scriptum est in actione quarta Synodi Chalced. pag. 232. nec non apud Nicephorum.

Pag. 325. *μιχελς αν σωμαθροισιν η δωσδ.* Extat libellus precum oblatus à monachis Imperatori Marciano in actione quarta Concilii Chalced. pag. 237. In hoc libello postulant Monachi ab Imperatore, ut Synodus Oecumenica fiat, quam Imperator jam antea præceperat congregari; quæ omnium saluti consulat; nec Monachos per violentiam subſcribere compellat. Scilicet Monachi illi non credebant Synodum esse Oecumenicam, cui Dioscorus & reliqui Ægypti Episcopi non interfuisſent. Petebant igitur ut Dioscorus in integrum restitueretur, quemadmodum videre est in altero libello, qui postea recitatus est.

Pag. 327. *ε δαπ τ νω οι αρχοντες.* Hunc locum feliciter mihi videor restituisse. Nam ex tribus vocabulis unicum feci hoc modo *ασητων οι αρχον-*

tes, &c. At Nicephorus, cum hunc locum corruptum esse animadverteret, verbo adjecto supplevit in hunc modum: *δαπ τ νω οι αρχοντες ενελυθη*, &c. contra fidem gestorum & præter mentem Evagrii. Neque enim iudices seculares, qui iussu Imperatoris intererant Synodo; mandarunt unquam, ut epistola Leonis definitioni fidei infereretur; sed id tantum postularunt ab Episcopis; quod tamen Episcopi eis denegarunt, ut patet ex actione quinta pag. 250.

λεοντι πιστευειν. Subaudiendum est *ακλυθητας*. Non enim responderunt Episcopi se Leonem credere, quemadmodum veritè Christophorus; sed cum Leone se credere; ut rectè interpretati sunt Langus & Musculus. Sic enim acclamaverunt, *ως λεων, οτω ε πιστευομαι*, ut legitur in actione quinta.

αποσειθωμαι κατα λεοντα. Nicephorus quidem emendavit *κατα λεοντα*. Sed non dubio quin Evagrius scripserit *κατα τα λεοντα*. Sic enim loquuntur iudices in actione quinta huius Concilii pag. 250. Porro post vocem *αποσειθωμαι*, addendum esse videtur *δεν*.

λωμινας αρχιπιε. In actione quinta Synodi Chalcedonenſis scriptum est adverbialiter *αρχιπιε εσμεισως εσσυχυτας*.

ε επιλθωτων τ αρχοντων. Ante has voces, nonnulla deesse videntur in Græco, quæ ex actis Chalcedonenſis Concilii suppleri possunt in hunc modum; *παρελθον αυτες οι επισκοποι ιερθωσαν εις το μαρτυριον.* Ceterum notandus est hoc loco error Langi & Christophoroni, qui *μαρτυριον* templum sanctæ martyris Euphemie interpretati sunt. Atqui Synodus quidem Chalcedonenſis habita est in templo, sive in Ecclesia S. Euphemie. Tractatus autem de fide habitus est in oratorio ejusdem Ecclesiæ, quemadmodum iusserat Imperator in allocutione quæ in Concilio recitata est pagin. 350. *συναλθωτε εις το ιουκτηειν το αγιασταυ μαρτυριον*, id est: *In oratorio sanctissimæ Ecclesiæ. Martyrium enim pro Ecclesia sumitur, ut patet ex actione tertia Synodi Chalcedonenſis, ubi Episcopi convenisse dicuntur in martyrio sanctissimæ & victricis martyris Euphemie. In reliquis autem actionibus convenisse dicuntur iidem Episcopi in sanctissimam Ecclesiam ejusdem martyris. Cum igitur constet, Oratorium quo pauci tantum convenerunt Episcopi, de fide tractaturi una cum Anatolio & Vicariis sedis Romanæ, partem fuisse Ecclesiæ sanctæ Euphemie, inquirendum jam superest, quamnam pars Ecclesiæ fuerit. Ecclesia sanctæ Euphemie tribus constabat maximis ædificiis; quorum primum erat, atrium. Secundum, Basilica. Tertium, altare in testudinis formam ædificatum, ut docet Evagrius in principio huius libri. Oratorium igitur idem est quod altare, quod nos hodie chorum vocamus. Nec rectè Evagrius noster *μαρτυριον* posuit pro oratorio, non enim Imperator Episcopos in martyrium iusserat convenire, sed in oratorium martyrii, sicut jam diximus.*

ε μαξιμου. Scribendum est *μαξιμου ε ιουκτηειν*

ἢ θαλασσίῳ, aut certe addendum est verbum σω-
παρόντ, ut fecit Nicephorus.

Page 328. τῆ χαλκεδονίῳν μητροπολιτικῆ δ'εκα. Non jus
metropoliticum, sed nomen duntaxat metropolis
concessum est civitati Chalcedonensi; lex enim
Imperatoris Marciani ita dicit: πῶ χαλκεδονίῳν
πόλιν ἐν ἣ τῆς ἀγίας πίστεως σωσθῆ. διηροτήθῃ
μητροπόλει ἔχειν ἐπιτομία ἰδιαίτη, ἐν ἧματι
μὲν τῶν τιμῶν, σωζομένη δ'ἑκαδὲ τῆ νιο-
κεδονίῳν μητροπόλει ἔῃ ἰδίῳ ἀξίωματ, id est: Chal-
cedonensium civitatem in qua sanctissima fidei Con-
cilium celebratum est, metropolis privilegia habere
decrevit, nomine tantum eam honorantes; **B**
salva scilicet Nicomediensium metropoli propria
dignitate. Etsi autem Imperator his verbis, ipsam
duntaxat urbem Chalcedonensium ornare videtur
titulo metropoleos, id tamen privilegium ad ipsam
quoque Ecclesiam Chalcedonensium pertinet. Ex
eo igitur tempore Chalcedonensis Episcopus ho-
norem habuit metropolitani. Jus tamen metro-
politicum non habuit, quia Imperator hac lege
nihil imminutam esse voluit Nicomediensis Episco-
pi dignitatem. Idem judicaverunt Episcopi ejusdem
Concilii in causa Nicomediensis ac Nycæni Episco-
porum. Nam cum Nycæa honorem metropolis
consecuta esset rescripto Imperatorum, judices &
Episcopi, qui erant in Concilio, responderunt, hunc
honorem civitati duntaxat tributum esse ab Impe-
ratoribus; nec Episcopum Nicænum ex ea lege jus
metropolitanum sibi arrogare posse; sed præferri
tantum reliquis Episcopis Provinciæ Bithyniæ; ita
ut secundo loco habeatur post metropolitanum, ut
videre est in act. 13. Quænam porro sint jura me-
tropolitica, docent Canones Concilii Nicæni; ut
scilicet ordinationes Episcoporum provincialium
absque consensu Metropolitanæ non fiant; & ut
Episcopus metropolitanus provinciales Episcopos

A ad Concilium suum evocandi habeat potestatem.
Cæterum in Manuscripto codice Florentino χαλκε-
δονίῳν scriptum inveni, licet in Concilio Chalce-
donensi perpetuo scriptum sit χαλκεδονίῳν. Re-
gulariter quidem scribendum esset χαλκεδονίῳν.
Sed veteres dixisse etiam videntur χαλκεδονίῳν, ut
patet ex innumeris locis Concilii Chalcedo-
nensis.

γῆροτ ἢ ἕτερα. Rectius apud Nicephorum scri-
bitur ἰτέρα cum accentu in penultima; supple σω-
λευσι. Quod miror Musculum & Christophoro-
num non animadvertisse.

ἢ κῆ πῶ ἐν ἁλίῳ σωσθῆν. Immo in actione no-
na, causa Theodoriti Episcopi judicata est, ut præ-
ferunt nostri codices. Verum exemplaria Synodi
Chalcedonensis, quibus usus est Evagrius, diversa
fuisse videntur à nostris. Nam, ut paulò ante vi-
dimus, septimam actionem numerat Evagrius, in
qua alii Canones promulgati sunt. Quæ actio in
nostris exemplaribus hodie desideratur.

εἰς ἑρμία εἶναι. In actione decima Concilii Chal-
cedonensis & apud Nicephorum abest præpositio.
Verum in Manuscripto codice Florentino scriptum
inveni εἰς ἑρμία; quod idem est ac si diceret ἐν ἑ-
ρμῆσι.

ἢ σέφανον ἰσαχθλίῳν. Immo decreverunt Epi-
scopi, ut tam Bassianus, quam Stephanus ab Episco-
patu Ephesiorum removerentur, utque eorum lo-
co alter fieret Episcopus, quemadmodum videre
est in actione II. & 12. Supplendus est igitur Eva-
grii locus hoc modo, ἢ σέφανον ἰσαχθλίῳν μὲν αὐτὸν ἢ σέ-
φανον, ἕτερον ἢ ἰσαχθλίῳν.

τὰ κατὰ βασιανόν. Scribendum est σαβινιανόν ex
actis Concilii Chalcedonensis. Hujus Sabiniani
Perrensi Episcopi, quæ urbs est in provincia
Euphratensi, meminit Liberatus in cap. 12. Bre-
viarii.

